

MS (Multipel Sklerose)

Om multipel sklerose (MS)

Multipel sklerose (MS) er en kronisk autoimmun sygdom, hvor immunsystemet angriber centralnervesystemet (CNS). Sygdomsmekanismen er karakteriseret ved inflammatorisk demyelinisering og aksonale skader, som medfører irreversibel funktionsnedsættelse.

- [Fakta om MS](#)
- [Forskellige MS-sygdomsforløb](#)
- [MS-behandling](#)

Fakta om MS

Multipel sklerose (MS) er en af de hyppigste årsager til neurologisk funktionsnedsættelse hos unge voksne. I Danmark er den årlige incidens ca. 650 personer og der er næsten 18.000 personer med MS. Sygdommen er næsten dobbelt så hyppig hos kvinder som hos mænd og indtræder som regel i 20- til 40-årsalderen, men der ses også sygdomsdebut hos yngre og ældre personer.

MS opstår som følge af et komplekst samspil mellem gener og individuelle faktorer såsom rygning, overvægt i ungdommen, lav eksponering for sollys, lavt indhold af vitamin D i blodet og Epstein-Barr-virusinfektion.

Et af de centrale elementer i sygdomsprocessen ved MS er migration af aktiverede lymfocytter fra blodbanen til CNS. De fleste hypoteser om sygdomsmekanismerne bag MS beskriver en autoimmun reaktion mod myelin, som bliver igangsat af både T- og B-lymfocytter.

Forskellige MS-sygdomsforløb

Attakvis MS (*relapsing-remitting multiple sclerosis, RRMS*)

Hos cirka 80% debuterer sygdommen med et angreb med helt eller delvist forbigående neurologiske symptomer. Subakut angrebsdebut med mono- eller polyfokal involvering af synsnerven, rygmargen eller hjernestammen er mest almindelig. I starten aftager symptomerne, men med tiden forsvinder de kun delvist, og den kumulative effekt kan blive betydelig. Der kan opstå forværring, og sygdommen kan gå over i et sekundært progressivt forløb.

Primær progressiv MS (*primary progressive multiple sclerosis, PPMS*)

Hos 15–20% sker der en gradvist tiltagende neurologisk funktionsnedsættelse uden forudgående angreb. Den progressive debut består oftest af langsomt tiltagende spastisk paraparese, hemiparese eller cerebellær ataksi eller en kombination af disse.

Sekundær progressiv MS (*secondary progressive multiple sclerosis, SPMS*)

Uden sygdomsmodificerende behandling vil de fleste patienter med attakvis MS gå over i et sekundært progressivt forløb efter 15-20 års sygdom, hos patienter med sen sygdomsdebut dog betydeligt kortere. Den neurologiske funktionsnedsættelse sker hovedsageligt i det progressive forløb.

Klinisk isoleret syndrom (*clinically isolated syndrome, CIS*)

Hvis en patient oplever et MS-typisk førstegangsattak, men ikke opfylder de radiologiske kriterier for MS, stilles diagnosen klinisk isoleret syndrom.

MS-behandling

Valget af behandlingsstrategi ved MS baseres på kliniske faktorer, såsom antal og sværhedsgrad af attaker, antal og type af læsioner på MR, sygdomsforløb/fænotype og alder.

Den inflammatoriske aktivitet har betydning for attackhyppigheden og for den videre udvikling af funktionsnedsættelse. Formålet med behandlingen er at få hurtig kontrol over den inflammatoriske aktivitet.

Følgende indholdsstoffer/lægemidler anvendes i behandlingen af multipel sklerose:

Terapeutiske antistoffer:

- Anti CD20 monoklonale antistoffer:
 - o Ocrelizumab
 - o Ofatumumab
- Natalizumab
- Alemtuzumab

Tabletter/kapsler (små molekyler):

- Teriflunomid
- Dimethylfumarat
- Diroximelfumarat
- Cladribin
- S1 P-receptor modulatorer:
 - o Fingolimod
 - o Ozanimod
 - o Siponimod

Selv-injicerbare immunmodulerende behandlinger:

- Interferon beta
- Glatirameracetat

Autolog hæmatopoietisk stamcelletransplantation af MS

Behandling ved MS-attak:

- Kortikosteroider
- Plasmaferese

Symptomatisk behandling

Der findes flere behandlinger for de forskellige MS-symptomer. Du kan finde yderligere oplysninger på sundhed.dk →

Retningslinjer for behandling

Medicinerådet udgiver anbefalinger for behandling. Disse anbefalinger bliver udarbejdet i samarbejde med lægefaglige eksperter, som Medicinerådet løbende offentliggør på deres hjemmeside på www.medicinraadet.dk. Anbefalingerne for behandling omfatter sygdomsmodificerende lægemiddelbehandling ved de forskellige typer af MS, behandling af MS-attaker, behandling af MS hos børn og ældre, i graviditeten og ammeperioden og behandling af de forskellige symptomer, der kan forekomme i forbindelse med MS.

www.kenddinms.dk

DK2304089674

Source URL: <https://www.novartis.com/dk-da/patienter-og-paaroerende/sygdomsomraader/ms-multipel-sklerose>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/patienter-og-paaroerende/sygdomsomraader/ms-multipel-sklerose>
- [#tabfakta-om-ms-4956](#)
- [#tabforskellige-ms-sygdomsforlb-4961](#)
- [#tabms-behandling-4966](#)
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50611>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50611/printable/print>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50611/printable/pdf>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50601>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50601/printable/print>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50601/printable/pdf>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50606>
- <https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/hjerne-og-nerver/sygdomme/multipel-sklerose/multipel-sklerose-behandling/>
- <http://www.medicinraadet.dk>
- <http://www.kenddinms.dk>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50606/printable/print>
- <https://www.novartis.com/dk-da/dk-da/node/50606/printable/pdf>